Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr. Wilno, dnia 15 maja 1933 r.- 860.-

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

	Dział.	Str.
1. "Echo" o litewsko-sowieckich rokowaniach handlowych.-	I.	1.
Kronika.		
2. Międzynarodowa konferencja kolejowa w Rydze.-	"	"
3. Poseł szwedzki na Litwę o stosunkach gospodarczych między Szwecją a Litwą.-	"	"
4. Państwa bałtyckie w ujęciu "Rytasa".-	"	"
5. Przyszły zjazd przedstawicieli związku miast i miasteczek bałtyckich.-	"	2.
6. Zmiana na stanowisku szwedzkiego attaché wojskowego w państwach bałtyckich.-	"	"
7. Działalność towarzystw jedności litewsko-łotewskiej.-	"	"
III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.		
Kronika.		
8. Redukcja urzędników.-	III.	"
9. Sprawa wyjazdu Herbaczewskiego do Wilna.-	"	"
10. Nowe pismo w Szawlach.-	"	"
11. Nowy zarząd związku literatów.-	"	"
12. Projekt ustawy o najmie robotników.-	"	"

x

x x

I.ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"E c h o" o l i t e w s k o - s o w i e c k i c h r o k o w a n i a c h h a n d l o w y c h ."Echo" Nr.126 z 10.V.1933 r. Art.p.t. "Przed rokowaniami handlowemi z Z.S.R.R." Streszczenie:

Cały rok ubiegły Litwa zużyła na rozwiązywanie problemu równowagi bilansu handlowego. Istniejące do 1932 r. traktaty handlowe nie odpowiadają obecnym warunkom i wymagają rewizji. Pod tym względem trudności nie są zbyt wielkie, gdyż w większości wypadków stroną naruszającą traktat nie jest Litwa. O wiele trudniej natomiast uzyskać nowe korzystne warunki umowy. Sprawa ta jednak również stopniowo jest regulowana. Naogół więc praca nad zawarciem nowych traktatów dokonuje się zadawalniająco.

Obecnie na porządku dziennym jest zawarcie traktatu handlowego z ZSRR. W ciągu ostatnich pięciu lat obroty handlowe Litwy z ZSRR wyniosły 86,95 milj.litów, z czego 23,93 milj.lt. przypada na eksport, a 63,02 milj.lt. na import. O ile przedtem przy ogólnej aktywności litewskiego bilansu handlowego litewska polityka gospodarcza mogła pozwolić na taką przewagę importu nad eksportem bez szwanku dla finansowej sytuacji Litwy, to obecnie stan ten musi być wyrównany. Nie należy się przeto dziwić, że w 1932 r. obroty handlowe Litwy z ZSRR były mniej ożywione. Import sowiecki do Litwy uległ znacznej redukcji i nie przewyższył 10 milj.lt. Natomiast eksport Litwy do ZSRR przekroczył 6 milj. litów. W 1931 r. import sowiecki do Litwy wyrażał się sumą 17,24 milj. lt., zaś eksport do ZSRR - 8,26 milj.lt. W ten sposób mimo zmniejszenia zarówno eksportu jak importu eksport litewski do ZSRR w 1932 r. wyniósł zaledwie 2/3 importu sowieckiego.

Taka sytuacja jednak mało odpowiadała gospodarczym interesom Litwy. Rynki zbytu dla Litwy wciąż się kurczą. Jedyną możliwością zabezpieczenia produktów litewskich jest ścisłe przytrzymywanie się zasady kompensacji. Litwa winna zasadę tę zrealizować także w trakcie mających się odbyć rokowań handlowych z Sowietami. W swoim czasie Litwa znajdowała w Sowietach zbyt dla swych wyrobów skórniczych, koni i nierogacizny.

K r o n i k a .

M i ę d z y n a r o d o w a k o n f e r e n c j a k o l e j o w a w R y d z e .Prasa kowieńska /z 10.V.1933/:9 maja w Rydze rozpoczęła się konferencja w sprawie tranzytu wagonów międzynarodowych. Łotwa odmówiła podpisania konwencji, motywując swą decyzję faktem, że musi ona uiszczać opłaty również za niemieckie wagony kursujące na terytorjum ZSRR. W związku z tem wyłoniło się zagadnienie o likwidacji tego ruchu. W imieniu Litwy w konferencji tej biorą udział inżynierowie Czurlis i Augustajtis.-

P o s e ł s z w e d z k i n a L i t w ę o s t o s u n k a c h g o s p o d a r c z y c h m i ę d z y S z w e c j ą a L i t w ą. "Lietuvos Aidas" /Nr.104.V.1933/:W piśmie szwedzkiem "Svenska Varor" ukazał się artykuł posła szwedzkiego na Litwę p.Reuterswaerd na temat litewsko-szwedzkich stosunków gospodarczych. P.Reutersward dowodzi,że Litwa należy do krajów, które najmniej ucierpiały od kryzysu światowego. Wymiana towarów z zagranicą na Litwie również się zmniejszyła o 40%. Eksport litewski do Szwecji w ciągu pierwszych 10-ciu mies.1932 r. wynosił 1,6 milj., zaś 1931 r. - 1,5 milj.litów. Import ze Szwecji wynosił odpowiednio 3,2 i 5,2, Rząd litewski okazał, zdaniem autora, w wielu wypadkach życzliwość w stosunku do interesów szwedzkich.-

P a ń s t w a b a ł t y c k i e w u j ę c i u "R y t a s a"."Rytas" Nr.105./V.1933/:Sytuacja państw bałtyckich wobec światowego kryzysu wciąż się pogarsza. Jednak między interesami gospodarczemi Litwy, Estonji i Łotwy niema tak wielkich rozbieżności, jak np. między Anglją a Francją. Kraje bałtyckie walczą zdecydowanie o utrzymanie parytetu złota i starają się utrzymać równowagę gospodarczą drogą specjalnych ustaw rządowych. Kraje bałtyckie są zbliżone przez swą strukturę gospodarczą. Mianowicie są one krajami rolniczemi w całem tego słowa znaczeniu. Kraje bałtyckie powinne uzgodnić to stanowisko na światowej konferencji gospodarczej, która ma się wkrótce odbyć w Londynie.

Przyszły zjazd przedstawicieli związku miast i miasteczek bałtyckich. Prasa kowieńska /z 12.V.1933/: W sierpniu r.b. ma się odbyć w Kownie zjazd przedstawicieli związku miast i miasteczek państw bałtyckich. Samorząd kowieński otrzymał wiadomość, że przedstawiciele związków miast łotewskich i estońskich postanowili wciągnąć do porządku swych obrad kwestję planowanego bloku bałtyckiego.

W związku z tym zamiarem burmistrz Graurogkas odbył rozmowę z ministrem Spraw Zagr. Zauniusem. Jak podają, koła urzędowe utrzymują, że zjazd miast i miasteczek nie powinien zajmować się kwestją unji bałtyckiej, ponieważ kwestja ta nie wchodzi do kompetencji pomienionych organizacyj. Burmistrz powiadomi o tej opinji pomienione związki Łotwy i Estonji.

O ile związki miast i miasteczek Łotwy i Estonji będą obstawały za rozważeniem tej kwestji, nie jest wykluczonem, że zjazd zostanie odroczony.-

Zmiana na stanowisku szwedzkiego attaché wojskowego w państwach bałtyckich. "Echo" Nr.128 /V.1933/: Szwedzki attaché wojskowy w państwach bałtyckich rotmistrz Daninfeld opuszcza swe stanowisko w związku z awansem. Na miejsce jego będzie mianowany nowy attaché wojskowy.-

Działalność towarzystw jedności litewsko-łotewskiej. "Liet.Aidas" Nr.105./V.1933/: W końcu kwietnia odbyło się w Rydze posiedzenie towarzystw jedności litewsko-łotewskiej. Na posiedzeniu tem przedstawiciele litewscy Raupys i Wilejszys wysunęli sprawę wileńską, twierdząc, że wspólnem dążeniem wszystkich państw bałtyckich jest dążenie do naprawienia tej krzywdy.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

Kronika.

Redukcja urzędników. Prasa kowieńska /z 10.V.1933/: Gabinet Ministrów na posiedzeniu 2 b.m. oprócz doniosłych uchwał w sprawie zbilansowania budżetu /zmniejszenie pensji urzędnikom i t.p./ poczynił dalekoidące zarządzenia w sprawie redukcji i racjonalizacji aparatu urzędniczego, jak zwolnienie wszystkich urzędników zatrudnionych w urzędach państwowych w przeciągu 25 lat, zwolnienie urzędników uznanych za niezdolnych do pracy i niepotrzebnych oraz zwolnienie urzędników nieetatowych, bez których można się obejść. Pozostałym urzędnikom etatowym wypadnie więcej pracować, by urzędy utrzymać na odpowiedniej wysokości.

Liczba zwolnionych w ten sposób urzędników wyniesie zapewne około kilkuset osób.-

Sprawa wyjazdu Herbaczewskiego do Wilna. "Rytas" Nr.106./V.1933/: Komisja emerytalna uchwaliła wypłacić prof.Herbaczewskiemu tytułem rekompensaty za jego ośmioletnią pracę w uniwersytecie ok.1.700 litów. Herbaczewski rekompensatę przyjął. Nie mogąc jednak spłacić swych długów, wynoszących ok.3 tys.litów, do Wilna nie będzie mógł wyjechać. Jak wiadomo Herbaczewski odmówił przyjęcia emerytury w wys.352 litów miesięcznie.-

Nowe pismo w Szawlach. Prasa kowieńska /z 10.V.1933/: 8 maja w Szawlach ukazał się pierwszy numer pisma codziennego "Szaures Ekspresas" pod redakcją p.Valentinasa. Szawle są pierwszem w Litwie prowincjonalnem miastem, posiadającem własny dziennik.-

Nowy zarząd związku literatów. "Echo" Nr.128. /V.1933/: Po śmierci ks.Tumasa-Vaižgantasa prezesem związku literatów został prof.Mikolajtis-Putinas, który dotychczas był wiceprezesem. Stanowisko Putinasa objął Faust Kirsza. Pozostali członkowie zarządu: Keliotis /sekretarz/, Gruszas - skarbnik i Kossu-Aleksandrowicz - intendent.

Projekt ustawy o najmie robotników. "Echo" 128 /V.33/: M.S.Wewn. przesłało Gabinetowi Ministrów ponownie przejrzany projekt ustawy o najmie i zwalnianiu robotników. Projekt obejmuje przeszło 200 paragrafów i reguluje sytuację robotników i pracowników na wzór ustawodastwa zachodnio-europejskiego.-

87